

Juhani Aitomaa

Uusi Sanhedrin haluaa Daavidin huoneen maallisen jälkeläisen johtamaan Israelia

14.10.2004 Tiberiaassa vietettiin ainutlaatuista seremoniaa, ainoaa laatuaan Israelissa yli 1400 vuoteen. Tuolloin perustettiin uudelleen juutalainen Sanhedrin, korkein juutalainen lakineuvosto. Sanhedrin, uskonnollinen neuvosto, johon kuului 71 juutalaista uskonnollista johtajaa, kokoontui Jerusalemin Tempelissä jossa sillä oli oma kokoushuone. Se toimi useita vuosisatoja eKr. ja aina vuoteen n. 425 jKr.

Viimeinen Sanhedrinin nimellä nimetty neuvosto kokoontui Israelin ulkopuolella Napoleonin Ranskassa tämän tavoittellessa sillä itselleen poliittista etua. Pian Israelin valtion perustamisen jälkeen silloinen uskontoasiain ministeri Judah Leib Maimon otti asian esille, mutta se ei johtanut mihinkään.

Nykyisen Sanhedrinin koollekutsijat ilmoittivat tarkoituksena olevan koota yhteen 71 rabbia, jotka on asetettu virkaan muinaisen juutalaisen oppineen Maimonideksen (myös Rambam 1134-1204) ohjeiden mukaan. Joitakin satoja vuosia sitten tehtiin Tzfatin kaupungissa yritys uudelleenperustaa Sanhedrin.

Tuolloin mukana oli mm. maineikas rabbi Yosef Karo, joka on klassisen juutalaisen lakikokoelma Shulhan Arukhin tekijä. Yritys kariutui useiden johtavien rabbin vastustukseen.

Rabbi Yeshai Ba'avad Beit Elistä on yksi nykyisen yrityksen taustahahmoja. Hänen mukaansa Sanhedrinin jäsenyys ei ole pysyvä. Kaikkein tärkeintä on saada se uudelleen perustetuksi. Kaikki ne, jotka ensivaiheessa siihen kuuluvat eivät välttämättä jatka myöhemmin. Tavoite on aikaansaada yksi rabbiininen instituutio Jerusalemiin, joka kokoontuu kuukausittain päättämään keskeisistä asioista. Ba'avadin mukaan se on "sukupolvemme ja aikamme tarve".

Rabbi Yisrael Ariel johtaa Jerusalemissa sijaitsevaa Tempelli-instituuttia ja on yksi hankkeeseen osallistuvista rabbeista. Hänen mukaansa tulevaisuus näyttää, onko nyt syntyvä Sanhedrin pysyvä. "Iloitsemme tästä kuten Israelin valtion syntymästä, mutta odotamme silti jotakin täydellisempää. Tämä on prosessi... Talmudin ajan oppineet kuvaavat 10 vaihetta Sanhedrinin karkotuksessa Jerusalemissa muualle, kunnes sen aika päättyi Tiberiaassa. Tiberias on paikka missä sen on ennustettu tulevan taas esiin ja täältä se sijoitetaan taas Jerusalemiin."

Nykyinen ryhmä koostuu pitkälti edesmenneen rabbi Kahanen suunnan kan-

nattajista. Uudelleen perustettuun Sanhedriniin kuuluu hareidi, sefardi, askenazi, hasidi, uskonnollinen sionismi, ym. liikkeiden rabbeja. Tunnettuja nimiä ovat myös Yoel Schwartz ja Adin Shteinzaltz. Rabbi Arielin mukaan "emme voi odottaa suurta yhteisymmärrystä, mutta joskus prosessi menee näin – alhaalta ylös."

Sunnuntaina 8.1.2005 he kokoontuivat keskustelemaan Israelin valtion muodostamisesta juutalaiseksi kuningaskunnaksi. Viime vuosina ryhmä, jota kutsutaan monarkisteiksi, on tutkinut tarkkaan useiden perheiden sukulinjoja löytääkseen lähimmäisen yhteyden, verilinjan, Raamatun kuningas Daavidiin. Tämä on jokaisen tulevan kuninkaan ehdoton edellytys. Heidän mielestään Israelin kuninkaan kruunajaispäivä on lähellä. Yhden ryhmän jäsenen mukaan, "haluaisimme, että se olisi tapahtunut jo eilen, mutta olemme halukkaat odottamaan huomiseen."

Rabbi Yosef Dayan, joka tunnetaan siitä, että hän on uhannut asettaa kuolemankirouksen PM Sharonin ylle, on kuuleman mukaan lähin ehdokas "Israelin kuninkaaksi". "Dayanilla on paras sukupuu kuningas Daavidiin", kertoivat useat Sanhedrinin jäsenet Jerusalem Postille. Hänellä on kaksi muinaista dokumentoitua tietolähdettä, joiden mukaan 3000 vuoden takaisesta kuningas Daavidista on suora sukulinja häneen ja hänen sukunsa miehiin. "Monet voivat osoittaa olevansa

kuningas Daavidin jälkeläisiä, mutta he eivät voi näyttää toteen, että sukulinja on ainoastaan miespuolinen”, selitti yksi Sanhedrinin jäsenistä. ”Siksi Dayan on lähin ehdokas kuninkaaksi.” Monarkistit ovat konsultoineet myös ei-juutalaisten sukututkija-asiantuntijoiden kanssa. He ovat vahvistaneet Dayanin olevan Daavidin huoneen suora jälkeläinen.

Kysymys on, kuinka perustaa juutalainen monarkia nykyisen demokraattisen hallituksen sijaan? ”On kaksi mahdollisuutta”, sanoi Dayan, ”ensimmäinen on, että kansakunta tai sen enemmistö haluaa kuninkaan ja tekee lopun nykyisestä hallintotavasta.” Toinen realistisempi tapa on katsoa Maimonideksen ohjeen mukaan, ”kukaan ei tiedä kuinka se tulee tapahtumaan kunnes se tapahtuu.”

Sanhedrinissa keskusteltiin myös mahdollisuudesta pystyttää alttari Temppelevuorelle, jolloin siinä voitaisiin uhrata pääsiäisuhri tulevana juhla-aikana. Erään ehdotuksen mukaan Temppelevuorelle kiivettäisiin ja alttari pystytettäisiin sekä uhrilampaan uhraus toimitettaisiin nopeasti ennen kuin turvallisuusviranomaiset estäisivät toiminnan. Sanhedrinin jäsen Baruch Ben-Yosef esitti rukousta, että tsunamin kaltainen tuho kohdistuisi Temppelevuoreen. ”Sekunnissa Jumala pyyhkäisi 150000 ihmistä olemattomiin”, sanoi hän, ”kuka tietää, ehkä Hän auttaa meitä, jos osoitamme Hänelle olevamme valmiina.”

Osallistujat keskustelivat myös Ben-Yosefin ajatuksesta aloittaa jälleen Sanhedrinin auktoriteetilla Rosh Hodesh'in julistaminen, eli uuden kuukauden alkaminen kuunvaiheiden mukaan. ”On hyvin tärkeää ottaa käyttöön Sanhedrinin arvovalta kuun vaihteen ilmoittamiseen, koska se pakottaa ihmiset ymmärtämään, että Jumala antoi meille vallan kontrolloida kalenteria ja omaa kohtaloamme”, sanoi Ben-Yosef. □

(Lähteet: Yaakov Katz, The Jerusalem Post, Hear ye, hear ye: Sanhedrin seeks David's scion as king, 12.1.2005, Israel National News, Arutz Sheva 14.10.2004).

■ Juutalaisen oikeuskäytännön ylin aste oli siis 71-jäseninen Sanhedrin. Jokaisessa kaupungissa oli lisäksi 23-jäseninen neuvosto, ns. pieni Sanhedrin. Lisäksi tunnustettiin 3 tuomarin neuvosto, jollainen toimi Sanhedrinin sisällä, esim. kun piti ottaa huomioon vierasmaalaisen, joka puhui omalla äidinkielellään, todistus. Sanhedrinin jäsenistä vähintään kahden piti osata ko. kieltä ja vielä kolmannen ymmärtää sitä. Nämä 3 sitten esittivät asian muille.

■ Sanhedrin oli muinaisen Israelin korkein lakielin. Se myös ylläpiti ja tulkitse juutalaisen uskonnon suullista lakiperintöä. Rabbi Kaplan kirjoittaa teoksessa ”Handbook of Jewish Thought”, että VT edellyttää tällaista käytäntöä, sillä 5Moos.16:18 on kirjoitettu, ”Aseta tuomarit ja päällysmiehet eri sukukuntiasi varten kaikkien niiden kaupunkiesi portteihin, jotka Herra sinun Jumalasi sinulle antaa, he tuomitkoon kansaa oikein.”

■ Sanhedriniiin kuuluvien oppineiden lukumäärä tulee 4Moos.11:16, jossa Jumala määräsi Mooseksen valitsemaan 70 Israelin vanhinta (vanhin tarkoittaa johtajaa) johtamaan kansaa yhdessä Mooseksen kanssa, eli yhteensä 71 johtajaa. Koska tuo luku on Raamatussa määrätty, sitä ei voi muuttaa. Sanhedrinilla oli kuitenkin lupa kuulla niitäkin oppineita, jotka eivät kuuluneet joukkoon. He saivat osallistua Sanhedrinin kokouksiin mutta ilman äänioikeutta. Mitään lopullista tuomiota tai päätöstä ei julistettu, jos yksikin varsinainen jäsen puuttui kokouksesta. Jos jäsen oli estynyt saapumasta, hänen sijalleen voitiin nimetä väliaikainen jäsen.

■ Mooseksen jälkeen Sanhedrinin johtajasta käytettiin nimeä Rosh HaYeshiva (istuvien päämies). Myöhemmin häntä alettiin kutsua nimellä Nasi (presidentti). Jos Nasi ei ollut läsnä, päätökset eivät olleet päteviä. Nasin jälkeen Sanhedrinin vaikuttavin jäsen oli Av Beit Din (tuomioistuimen isäntä t. johtaja). Sekä Nasi, että Av Beit Din osallistuivat äänestyksiin muiden mukana. Sanhedrinin kokouksissa istuttiin yleensä puoliympyrässä, jotta jäsenet näkivät toisensa. Todistajien ja muiden osallisten paikka oli puoliympyrän edessä. Av Beit Dinin paikka oli äärimmäinen oikealla ja hänestä seuraavana istui Nasi.

■ Jäseniltä edellytettiin hyvän maineen ja erinomaisen Tooran tuntemuksen lisäksi koeteltua viisautta, nöyryyttä, jumalanpelkoa, rakkautta totuuteen ja lähimmäiseen, sekä sitä, että henkilö ei ollut rahanahne. Sanhedrinin toiminta oli tietenkin sitä oikeudenmukaisempaa, mitä paremmin näissä vaatimuksissa onnistuttiin. Jäsenillä piti myös olla tietoa matematiikasta ja muista tieteistä, heidän tuli tuntee muita uskontoja ja okkultikkaa epäjumalanpalvelemisen tunnistamiseksi. Piti olla myös fyysisesti terve. Lisäksi tuli hallita useampia kieliä, ainakin niitä, joita juutalaisten keskuudessa yleisesti puhuttiin. Kokemusta pidettiin kunniaa. Sanhedrinin jäseneksi ei yleensä otettu alle 40-vuotiaita. Nasin tuli olla tavallisesti vähintään 50 vuotta täyttänyt. Missään olosuhteissa Sanhedriniiin ei valittu alle 18-vuotiasta. Jäsenen ei tullut olla aivan vanhus, eikä perheetön ja lapseton. Suositus oli myös, että Sanhedrinissä istuisi pappeja (kohen) ja leeviläisiä (Leevin jälkeläiset). Sanhedrinin kelpoisuusvaatimukset sopivat osaltaan ohjeeksi myös kristillisen seurakunnan johtajistolle.

■ Temppelessä Sanhedrinin istuntopaikka oli Lishkat HaGazit (hakattujen kivien kammio). Huone sijaitsi Temppelein pohjoismuurissa, niin että sen ovista päästiin sekä temppeelialueelle, että Temppelein ulkopuolelle. Vuonna 28 jKr. istuntopaikka muuttui muualle temppeelialueelle ja myöhemmin se siirtyi pois temppeelialueelta Jerusalemin kaupungin keskuuteen. Kun Jerusalem hävitettiin 68-70 jKr., Sanhedrin siirtyi Yavneen. Muutaman lisäsiirron jälkeen sen viimeinen istuntopaikka oli Tiberias.

■ Uskotaan, että Sanhedrinin uudelleenperustaminen edeltää Messiaan paluuta. Tällöin viitataan esim. Jes.1:26-27. Uskomuksen mukaan vain toimiva Sanhedrin voi asettaa tulevan Messiaan, juutalaisen kuninkaan, virkaansa. Perimätiedon mukaan Sanhedrin perustetaan, kun osa juutalaisia asuu jälleen omassa maassaan. Näin monelle hurskaalle juutalaisen uskonnon edustajalle yritys muodostaa toimiva Sanhedrin, on merkki Messiaan ilmestymisestä.

■ Muistamme, että Jeesus Kristus, Messias, ei paluussaan tarvitse yhdenkään ihmisen tai ihmisinstituution apua. Mikään inhimillinen toimi ei ole Häntä asettanut ”virkaan”, eikä tule asettamaan. Hän saapuu ajallaan suvereenina Israelin Messiaana ja koko maailman Kuninkaana, pelastamaan ihmiskunnan ja koko luomakunnan täydeltä tuholta, jonka ihminen muuten saisi aikaan. Tärkein asia meille on Kristuksen suorittama sovitus ihmisen ja Jumalan välillä, Joh.8:24, 17:3. Jumalan sovitusyö Jeesus Messiaan kautta kuuluu sekä juutalaiselle, että pakanalle.